

PROGRAM WYCHOWAWCZO – PROFILAKTYCZNY
Branżowa Szkoła I Stopnia nr 6
w Zespole Szkół Gospodarczych
im. M.Spytka Ligęzy
w Rzeszowie
na rok szkolny 2020/21

*„W wychowaniu chodzi właśnie o to,
ażby człowiek stawał się coraz bardziej człowiekiem –
o to, ażeby bardziej był, a nie tylko więcej miał;
aby więc poprzez wszystko, co ma, co posiada,
umiał bardziej i pełniej być człowiekiem,
to znaczy, ażeby również umiał bardziej być nie tylko
z drugimi, ale i dla drugich”.*

JAN PAWEŁ II

Podstawa prawna:

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 2 kwietnia 1997r. (Dz.U. z 1997 r. nr 78, poz. 483, ze zm.),
 - Konwencja o Prawach Dziecka, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych z 20 listopada 1989 r. (Dz.U. z 1991 r., nr 120, poz. 526),
 - Ustawa z 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (Dz.U. z 2019 r., poz. 2215),
 - Ustawa z 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz.U. z 2020 r. poz. 1327, ze zm.),
 - Ustawa z 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz.U. z 2020r., poz. 910),
 - Ustawa z 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. z 2019r., poz. 2277),
 - Ustawa z 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U. z 2019r., poz. 852),
 - Ustawa z 9 listopada 1995r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (tekst jedn. Dz.U. z 2019r., poz. 2182),
 - Rozporządzenie MEN z dnia 30 kwietnia 2013r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach. (Dz.U. 2013r., poz. 532, ze zm.),
 - Rozporządzenie MEN z dnia 3 czerwca 2020 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół (Dz.U. 2020 poz. 1008),
 - Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz.U. 2020r., poz. 1449),
 - Ustawa o ochronie zdrowia psychicznego z dnia z dnia 19 sierpnia 1994 r. (Dz. U. z 2020r., poz. 685),
 - Podstawa programowa kształcenia ogólnego
 - Podstawa programowa kształcenia w zawodzie
 - Priorytety Ministra Edukacji Narodowej na rok szkolny 2020/21
 - Priorytety Podkarpackiego Kuratora Oświaty na rok szkolny 20/21
 - Statut Branżowej Szkoły I Stopnia
 - Plan nadzoru pedagogicznego na rok szkolny 2020/2021,
- Założenia związane z sytuacjami szczególnymi.
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 20 marca 2020 r. w sprawie szczególnych rozwiązań w okresie czasowego ograniczenia funkcjonowania jednostek systemu oświaty w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19 (Dz.U. z 2020 r. poz. 493 ze zm.),
 - Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 11 marca 2020 r. w sprawie czasowego ograniczenia funkcjonowania jednostek systemu oświaty w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19 (Dz. U. z 2020 poz. 410 ze zm.),
 - Wytyczne MEN, MZ i GIS dla publicznych i niepublicznych szkół i placówek od 1 września 2020 r. dotyczące organizacji zajęć w szkole i placówce

Wstęp

Szkoła zajmuje w procesie wychowania szczególne miejsce, to wspólnota trzech współpracujących ze sobą społeczności: uczniów, nauczycieli i rodziców.

Program wychowawczo – profilaktyczny Branżowej Szkoły I Stopnia jest podstawą funkcjonowania szkoły w zakresie wychowania i profilaktyki, stanowi punkt wyjścia do podejmowania spójnych oddziaływań wychowawczych, edukacyjnych, informacyjnych i zapobiegawczych. Wyrasta z tradycji i potrzeb szkoły, odwołuje się do wartości, które zostały przez nią wypracowane. Wzmacnia poczucie więzi społecznych, sprzyja kształtowaniu postaw. Pomaga w poszukiwaniu i odkrywaniu celów życiowych. Przygotowuje do życia w rodzinie, społeczności lokalnej, w państwie i świecie. Jest dostosowany do możliwości i zainteresowań uczniów. Program jest kierowany do całej społeczności szkolnej, jest spójny ze Statutem Branżowej Szkoły I Stopnia i Statutem Zespołu Szkół Gospodarczych w Rzeszowie oraz wymienionymi powyżej aktami prawnymi i jest realizowany we współpracy z rodzicami, a także społecznością lokalną. Istotą działań wychowawczych i profilaktycznych szkoły jest współpraca całej społeczności szkolnej oparta na założeniu, że wychowanie jest zadaniem realizowanym w rodzinie i w szkole, która w swojej działalności musi uwzględniać zarówno wolę rodziców, jak i priorytety edukacyjne państwa. Rolą szkoły, oprócz jej funkcji dydaktycznej, jest dbałość o wszechstronny rozwój każdego z uczniów oraz wspomaganie wychowawczej funkcji rodziny. Wychowanie rozumiane jest jako wspieranie uczniów w rozwoju ku pełnej dojrzałości w sferze fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej. Proces wychowania jest wzmacniany i uzupełniany poprzez działania z zakresu profilaktyki problemów dzieci i młodzieży.

Program wychowawczo – profilaktyczny Branżowej Szkoły I Stopnia w Zespole Szkół Gospodarczych w Rzeszowie tworzy spójną całość ze szkolnym zestawem programów nauczania i uwzględnia wymagania opisane w podstawie programowej.

Program wychowawczo – profilaktyczny Branżowej Szkoły I Stopnia określa sposób realizacji celów kształcenia oraz zadań wychowawczych zawartych w podstawie programowej kształcenia ogólnego i zawodowego, uwzględniając kierunki i formy oddziaływań wychowawczych, których uzupełnieniem są działania profilaktyczne skierowane do uczniów, rodziców i nauczycieli.

Program wychowawczo – profilaktyczny Branżowej Szkoły I Stopnia został opracowany na podstawie diagnozy potrzeb i problemów występujących w środowisku szkolnym Zespołu Szkół Gospodarczych, z uwzględnieniem:

- wyników ewaluacji wewnętrznej
- wyników nadzoru pedagogicznego sprawowanego przez dyrektora,
- wniosków i analiz z pracy zespołów przedmiotowych, zespołu wychowawczego
- wniosków z pomiarów przeprowadzonych w środowisku szkolnym w czerwcu roku szkolnego 2019/20 w obszarze wychowania w świecie wartości i potrzeb wychowawczo – profilaktycznych rodziców
- spostrzeżeń nauczycieli, rodziców, pedagogów, pielęgniarki szkolnej, samorządu uczniowskiego uzyskanych w konsultacjach, podczas wywiadówek, spotkań z rodzicami, wychowawcami klas.

I. Misja szkoły

Misją szkoły jest kształcenie i wychowanie w duchu wartości i poczuciu odpowiedzialności, miłości ojczyzny oraz poszanowania dla polskiego dziedzictwa kulturowego, przy jednoczesnym otwarciu się na wartości kultur Europy i świata, kształtowanie umiejętności nawiązywania kontaktów z rówieśnikami, także przedstawicielami innych kultur. Szkoła zapewnia pomoc we wszechstronnym rozwoju uczniów w wymiarze intelektualnym, psychicznym i społecznym, zapewnia pomoc psychologiczną i pedagogiczną uczniom.

Misją szkoły jest uczenie wzajemnego szacunku i uczciwości jako postawy życia w społeczeństwie i w państwie, w duchu przekazu dziedzictwa kulturowego i kształtowania postaw patriotycznych, a także budowanie pozytywnego obrazu szkoły poprzez kulturowanie i tworzenie jej tradycji.

Misją szkoły jest przeciwdziałanie pojawianiu się zachowań ryzykownych, kształtowanie postawy odpowiedzialności za siebie i innych oraz troska o bezpieczeństwo uczniów, nauczycieli i rodziców.

Misją szkoły jest przygotowanie do odpowiedzialnego pełnienia ról zawodowych, rodzinnych i społecznych.

II. Wizja szkoły

W naszej bezpiecznej i przyjaznej szkole twórczy nauczyciele stosujący nowoczesne programy edukacyjne przygotowują uczniów do samodzielnego podejmowania odpowiedzialnych decyzji w zmieniającym się świecie. Nasza szkoła jest miejscem, gdzie uczymy i wychowujemy nowe pokolenie ludzi, będących potencjałem naszego kraju. Dzięki temu, że jesteśmy miejscem bezpiecznym i przyjaznym dla młodzieży potrafimy sprostać wymaganiom stawianym nam przez uczniów i rodziców. Dbamy o status i charakter naszej Szkoły, pielęgnując dziesięciolecia jej tradycji i dokonań. Staramy się pogodzić najnowocześniejsze trendy i programy nauczania z poszanowaniem dziesięcioleci doświadczeń pedagogicznych naszej placówki. Dzięki cierpliwej, życzliwej i wytrwałej pracy wychowawczej kształtujemy ludzi świadomych, otwartych tolerancyjnych i ciekawych świata. Ucząc nieskrępowanie sięgamy po najlepsze wzorce poszerzając swą ofertę dydaktyczną.

Nasza kadra wciąż udoskonala swój warsztat pracy, korzystając z różnorodnych form doskonalenia zawodowego (studia podyplomowe, kursy, seminaria, WDN). Poprzez swój nieustający rozwój stymulujemy ciekawość poznawczą naszych uczniów nakierowaną na rozwiązywanie problemów w sposób twórczy i niekonwencjonalny. Kładziemy nacisk na silną integrację ze środowiskiem lokalnym, które jest nam pomocą realizacji naszych pomysłów. Ściśle współpracujemy z władzami samorządowymi, które ułatwiają nam wprowadzenie w życie naszych śmiałych projektów. Chcąc być atrakcyjną szkołą skupiamy się na indywidualnej pracy z każdym uczniem. Kadra pedagogiczna jest silnie zżyta z młodzieżą, aktywnie uczestnicząc we wspólnych zajęciach pozalekcyjnych (wycieczki krajowe i zagraniczne, zajęcia sportowe). W naszej szkole uczymy i wychowujemy zachowując zdrową równowagę pomiędzy wszystkimi ważnymi aspektami pracy pedagogicznej.

Jesteśmy dumni z siebie, swoich uczniów i swoich osiągnięć. Jednakże ciągle pragniemy rozwoju i poszukiwania nowych doświadczeń. Wiemy, że każdy z nas ma prawo mieć i wyrażać własne opinie i odczucia, indywidualnie ustalać swoje cele i samodzielnie podejmować decyzje. Każdy w naszej szkole ma prawo zarówno popełniać błędy, jak i odnosić sukcesy. Uczymy samodzielności, niezależności, szacunku do innych i siebie.

Kształcąc uczniów innych narodowości uczymy młodzież wzajemnej tolerancji i szacunku do obcych kultur oraz funkcjonowania w świecie bez granic.

Dajemy naszym uczniom i pracownikom powody do dumy, że uczą się i pracują właśnie w tym miejscu.

II. Sylwetka ucznia i absolwenta szkoły

Dążeniem szkoły jest przygotowanie uczniów do efektywnego funkcjonowania w życiu społecznym oraz podejmowania samodzielnych decyzji w poczuciu odpowiedzialności za własny rozwój.

Uczeń:

- Posiada gotowość do zdobywania wiedzy i umiejętności zawartych w programach nauczania przedmiotów w danej klasie,
- Jest kreatywny
- Posługuje się zdobytymi wiadomościami w rozwiązywaniu problemów teoretycznych lub praktycznych,

- Rozwija swoje zainteresowania i zdolności uczestnicząc w konkursach, zawodach sportowych i innych,
- Systematycznie uczestniczy w zajęciach lekcyjnych i praktycznych.
- Przestrzega zasad kultury bycia w sytuacjach szkolnych i życiowych
- Aktywnie uczestniczy w życiu szkoły i klasy,
- Zna przepisy wewnątrzszkolne i stosuje się do nich.
- Rozwija postawę czytelniczką książek w bibliotece
- Reaguje na niewłaściwe postawy kolegów.
- Jest otwarty na potrzeby innych, angażuje się w prace o charakterze wolontariatu
- Dbą o kulturę słowa – nigdy nie używa wulgarnych słów.
- Nie ulega nałogom, nie szkodzi zdrowiu własnemu i innych.
- Dbą o bezpieczeństwo swoje i innych.
- Dbą o estetyczny wygląd zewnętrzny na co dzień, nosi strój odświętny w czasie uroczystości szkolnych.
- Okazuje szacunek wobec symboli narodowych i religijnych.
- Godnie reprezentuje szkołę w środowisku.

Absolwent kończący naszą szkołę dobrze funkcjonuje w swoim środowisku, w domu i w pracy. Jest pogodny, ma pozytywny, choć nie bezkrytyczny stosunek do otaczającej go rzeczywistości. Posiada umiejętność efektywnego komunikowania, współpracy oraz kontrolowania własnych emocji. Jest świadomy dziedzictwa kulturowego regionu, kraju, Europy, świata. Dbą o swoje zdrowie i sprawność fizyczną. Traktuje zdobywanie wiedzy jako podstawę własnego rozwoju. Działania zawarte w programie wychowawczo – profilaktycznym zmierzają do ukształtowania takiego modelu absolwenta, który niezależnie od indywidualnych cech osobowości, predyspozycji i talentów będzie wyposażony w zespół cech uniwersalnych, warunkujących właściwe funkcjonowanie we współczesnym świecie.

Absolwent jest:

- dobrym obywatelem, świadomym swych praw i obowiązków, posiadającym godność, poczucie własnej wartości, szanującym prawa innych;
- człowiekiem przygotowanym do pełnienia ról rodzinnych, zawodowych i społecznych,
- człowiekiem aktywnym, ciekawym świata i wiedzy, ma różnorodne zainteresowania, chętnie gromadzi różne wiadomości,
- człowiekiem uczciwym, tolerancyjnym i odpowiedzialnym, odróżniającym dobro od zła, kierującym się zasadami moralnymi;
- człowiekiem dbającym o własny rozwój duchowy, wrażliwym na piękno, szanującym dorobek ludzkości w dziedzinie kultury i sztuki;
- człowiekiem dbającym o zdrowie i kondycję fizyczną oraz świadomym ich zależności od stanu środowiska naturalnego.

III. Cele ogólne i szczegółowe

Głównym celem programu jest zwiększenie lub nabycie przez uczniów umiejętności prawidłowego funkcjonowania w szkole i środowisku zgodnie z uniwersalnymi wartościami i normami społecznymi. W przypadkach pojawienia się zachowań ryzykownych oraz innych trudności (wychowawczo – dydaktycznych i materialnych) udzielanie niezbędnej opieki psychologiczno – pedagogicznej i wsparcia.

IV. Cele szczegółowe:

1. Zwiększenie świadomości młodzieży na temat uniwersalnych wartości oraz społecznych norm postępowania.

2. Podniesienie poziomu umiejętności psychospołecznych – podstawowych kompetencji życiowych uczniów m.in.:

- porozumiewania się (komunikacji interpersonalnej) KPS
- odnajdywania się na rynku pracy
- radzenia sobie z emocjami i kierowania stresem
- samoświadomości i ponoszenia odpowiedzialności za własne wybory oraz zachowania d) rozwiązywania problemów (podejmowania decyzji)
- umiejętności przestrzegania procedur i wytycznych zapewniających bezpieczeństwo na terenie szkoły oraz internatu w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem oraz zwalczaniem COVID -19
- zmniejszenie ilości zachowań ryzykownych, a także obniżenie nieusprawiedliwionej absencji uczniów.

V. Metody i formy realizacji programu

- a) lekcje przedmiotowe i warsztatowe;
- b) zajęcia z wychowawcą;
- c) projekty klasowe i szkolne;
- d) pogadanki, prelekcje, spotkania ze specjalistami;
- e) zajęcia pozalekcyjne: sportowe, koła zainteresowań, dydaktyczno - wyrównawcze, specjalistyczne, itp;
- f) wycieczki, wyjazdy, rajdy, wyjścia;
- g) projekcje filmów;
- h) wykorzystywanie radiowęzła szkolnego;
- i) konkursy;
- j) przedstawienia;
- k) stypendia i inne formy wsparcia materialnego;
- l) rozmowy indywidualne;
- m) gromadzenie i udostępnianie materiałów edukacyjnych;
- n) współpraca z rodzicami i instytucjami wspomagającymi szkołę:
 - zebrania z rodzicami;
 - konsultacje;
 - współpraca z MOPS, z GOPS w zakresie opieki i pomocy materialnej dla potrzebujących uczniów;
 - współpraca z poradnią psychologiczno-pedagogiczną, stowarzyszeniami, organizacjami, policją i innymi instytucjami

VI. Działalność wychowawcza obejmuje w szczególności:

1. wzmacnianie wychowawczej roli szkoły
2. współdziałanie całej społeczności szkoły na rzecz kształtowania u uczniów wiedzy, umiejętności i postaw określonych w sylwetce absolwenta,
3. kształtowanie hierarchii systemu wartości, w którym zdrowie i odpowiedzialność za własny rozwój należą do jednych z najważniejszych wartości w życiu , a decyzje w tym zakresie podejmowane są w poczuciu odpowiedzialności za siebie i innych,
4. współpracę z rodzicami lub opiekunami uczniów w celu budowania spójnego systemu wartości oraz kształtowania postaw prozdrowotnych i promowania zdrowego stylu życia oraz zachowań proekologicznych,
5. wzmacnianie wśród uczniów i wychowanków więzi ze szkołą oraz społecznością lokalną,
6. kształtowanie przyjaznego klimatu w szkole lub placówce, budowanie prawidłowych relacji rówieśniczych oraz relacji uczniów i nauczycieli, wychowanków i wychowawców, a także nauczycieli, wychowawców i rodziców lub opiekunów, w tym wzmacnianie więzi z rówieśnikami oraz nauczycielami i wychowawcami,
7. przeciwdziałanie agresji i przemocy
8. doskonalenie umiejętności nauczycieli i wychowawców w zakresie budowania podmiotowych relacji z uczniami oraz ich rodzicami lub opiekunami oraz warsztatowej pracy z grupą uczniów,
9. wzmacnianie kompetencji wychowawczych nauczycieli i wychowawców oraz rodziców lub opiekunów,

10. kształtowanie u uczniów postaw prospołecznych, w tym poprzez możliwość udziału w działaniach z zakresu wolontariatu, sprzyjających aktywnemu uczestnictwu uczniów w życiu społecznym,
11. przygotowanie uczniów do aktywnego uczestnictwa w kulturze i sztuce narodowej i światowej,
12. kształtowanie postaw patriotyczno- narodowych opartych na znajomości historii kraju, regionu oraz na poszanowaniu tradycji , kultury i dziedzictwa regionalnego i narodowego
13. wzmocnienie kultury słowa, zapobieganie wulgaryzmem i agresji słownej
14. poszerzenie wiedzy uczniów ,rodziców lub opiekunów, nauczycieli i wychowawców na temat prawidłowości rozwoju i zaburzeń zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży, rozpoznawania wczesnych objawów używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, a także suplementów diet i leków w celach innych niż medyczne
15. rozwijanie i wzmocnianie umiejętności psychologicznych i społecznych uczniów,
16. kształtowanie u uczniów umiejętności życiowych, w szczególności samokontroli, radzenia sobie ze stresem, rozpoznawania i wyrażania własnych emocji,
17. kształtowanie krytycznego myślenia i wspomaganie uczniów i wychowanków w konstruktywnym podejmowaniu decyzji w sytuacjach trudnych, zagrażających prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu,
18. doskonalenie kompetencji nauczycieli , wychowawców i rodziców w zakresie profilaktyki używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, norm rozwojowych i zaburzeń zdrowia psychicznego wieku rozwojowego.

Działalność profilaktyczna w szkole polega na realizowaniu działań z zakresu profilaktyki uniwersalnej, selektywnej i wskazującej.

VII. Działalność profilaktyczna obejmuje:

- 1) wspieranie wszystkich uczniów i wychowanków w prawidłowym rozwoju i zdrowym stylu życia oraz podejmowanie działań, których celem jest ograniczanie zachowań ryzykownych niezależnie od poziomu ryzyka używania przez nich środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych,
- 2) wspieranie uczniów i wychowanków, którzy ze względu na swoją sytuację rodzinną, środowiskową lub uwarunkowania biologiczne są w wyższym stopniu narażeni na ryzyko zachowań ryzykownych,
- 3) wspieranie uczniów i wychowanków, u których rozpoznano wczesne objawy używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych lub występowania innych zachowań ryzykownych, które nie zostały zdiagnozowane jako zaburzenia lub choroby wymagające leczenia.
- 4) realizowanie wśród uczniów i wychowanków oraz ich rodziców lub opiekunów programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego
- 5) realizowanie zajęć rozwijających zainteresowania i uzdolnienia, jako alternatywnej pozytywnej formy działalności zaspakajającej ważne potrzeby, w szczególności potrzebę podniesienia samooceny, sukcesu, przynależności i satysfakcji życiowej,
- 6) kształtowanie i wzmocnianie norm przeciwnych używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych przez uczniów, a także norm przeciwnych podejmowaniu innych zachowań ryzykownych,
- 7) zapobieganie agresji i przemocy
- 8) wdrażanie do odpowiedzialnego korzystania z mediów społecznościowych, bezpiecznego korzystania z internetu
- 9) zapobieganie niskiej frekwencji i lekceważeniu obowiązków szkolnych przez uczniów
- 10) podnoszenie motywacji uczniów do zdobywania wiedzy , systematycznej nauki i rozwijania zainteresowań i uzdolnień ,
- 11) stwarzanie warunków sprzyjających nauce i rozwojowi uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi
- 12) doskonalenie zawodowe nauczycieli i wychowawców w zakresie umiejętności radzenia sobie w sytuacjach kryzysowych w szkole ,

Szkolny program wychowawczo - profilaktyczny wspomaga kompleksowo wychowanie i nauczanie wszędzie tam, gdzie pojawia się zagrożenie dla rozwoju uczniów.

O zachowaniach problemowych (ZP) młodzieży mówimy, gdy:

- są niezgodne ze społecznymi oczekiwaniami, normami, standardami, wywołują dezaprobatę społeczną,
- stanowią ryzyko dla zdrowia, łączą się z psychopatologią i trudnościami w podejmowaniu ról społecznych,
- mają tendencję do kumulowania się, łączenia się w syndromy zachowań.
- ZP ograniczają liczbę i częstość zachowań konwencjonalnych, utrudniają prawidłową socjalizację.

Wyodrębnia się stopnie zagrożenia:

- 1) Grupa niskiego ryzyka – należą do niej osoby, które nie podejmują zachowań ryzykownych – są jeszcze przed inicjacją.
- 2) Grupa podwyższonego ryzyka – znajdują się w niej osoby, które podjęły choć jedno zachowanie ryzykowne – są po inicjacji – u których ponadto obserwujemy liczne czynniki ryzyka (eksperymentatorzy).
- 3) Grupa wysokiego ryzyka – należą do niej osoby, u których zachowania ryzykowne są głęboko utrwalone i które odczuwają poważne negatywne konsekwencje (zdrowotne i społeczne) swoich zachowań ryzykownych.

Najistotniejsze czynniki ryzyka związane ze szkołą to:

- przemoc rówieśnicza;
- odrzucenie przez rówieśników;
- słaba więź ze szkołą;
- niedostateczne kierowanie własnym zachowaniem (brak kontroli);
- destrukcyjna grupa rówieśnicza;
- niepowodzenia szkolne.

W toku badania zagadnienia środków odurzających oraz czynników generujących ryzyko ich występowania, czynniki ryzyka można podzielić na grupy, w których to poszczególne czynniki ryzyka przedstawiają się następująco:

- 1) Sfera psychologiczna: nadmierna nieśmiałość, wrażliwość; chroniczne napięcie i niepokój; niska samoocena; brak odporności na stres i problemy; niski poziom asertywności.
- 2) Sfera rodzinna: brak wyraźnego i konsekwentnego systemu wychowawczego; niskie kompetencje rodziców w postępowaniu z dziećmi (brak reguł postępowania, niekonsekwencja); brak rygorów i kontroli lub bardzo surowa dyscyplina, nadopiekuńczość; wysoki poziom konfliktów w rodzinie, niskie wsparcie ze strony rodziców; brak lub osłabienie więzi emocjonalnej z rodziną, złe relacje pomiędzy rodzicami i dziećmi; zaburzenia w pełnieniu ról ojca i matki, nieobecność ojca w domu (także psychiczna); tolerancja rodziców wobec używania przez dzieci alkoholu lub innych substancji odurzających; nadużywanie alkoholu, papierosów, narkotyków przez rodziców; rozwód, separacja, utrata rodziców; brak czytelnych granic i norm; przyzwolenie na uczestnictwo dziecka w sferach, do których nie jest ono przygotowane emocjonalnie.
- 3) Sfera społeczna: środowisko sąsiedzkie; środowisko rówieśnicze; dostępność substancji odurzających; moda na zażywanie środków odurzających, reżim sanitarny.
- 4) Sfera szkolna: obecność środków odurzających w placówce; niski poziom wiedzy uczniów na temat środków odurzających; niskie kompetencje nauczycieli w zakresie rozpoznawania środków odurzających

Diagnoza potrzeb w zakresie wychowania i profilaktyki:

Mocne strony:

- uczniowie czują się w szkole bezpiecznie,
- stały monitoring wzmacnia poczucie bezpieczeństwa uczniów, nauczycieli i pracowników,
- nauczyciele regularnie dyżurują podczas przerw,
- w szkole reaguje się na wszelkie przejawy przemocy i agresji,

- nauczyciele właściwie spełniają swoje obowiązki oraz zapoznają uczniów i rodziców z dokumentacją szkolną,
- w szkole realizuje się program wychowawczo – profilaktyczny,
- kształtuje się postawy społeczne,
- przygotowuje uczniów do samodzielnego życia, nabycia poczucia odpowiedzialności, tolerancji i poszanowania mienia,
- uczniowie znają zasady obowiązujące w szkole i w zdecydowanej większości przestrzegają ich,
- nauczyciele interesują się problemami młodzieży oraz dążą do rozpoznawania i zapobiegania niewłaściwym zachowaniom, właściwie i adekwatnie udzielają pomocy,
- większość uczniów jest pozytywnie nastawiona do szkoły i grupy rówieśniczej,
- uczniowie są świadomi możliwości, jakie daje im szkoła w zakresie rozwijania zdolności, zainteresowań i talentów poprzez udział w konkursach, zajęciach pozalekcyjnych, praktykach i stażach,
- dokumentacja szkolna, tj. Statut Szkoły, Program Wychowawczo - Profilaktyczny w prawidłowy sposób uwzględniają potrzeby uczniów oraz regulują ich właściwe postawy i zachowania poprzez zastosowanie odpowiedniego systemu nagród i kar,
- w szkole rozwija się samorządność uczniowska.

Słabe strony:

- frekwencja na zajęciach,
- przypadki złego zachowania uczniów oraz agresji,
- przypadki przemocy słownej,
- kultura osobista uczniów, zachowanie w szkole,
- dyscyplina na lekcjach,
- uzależnienia uczniów od nikotyny, alkoholu,
- pojawiający problem narkotyków sugerujący, że uczniowie mogą mieć z nimi kontakt,
- niechęć części rodziców do współpracy ze szkołą w celu rozwiązania problemów wychowawczych,
- słaba znajomość przez młodzież dokumentów szkolnych,

Rekomendacje wynikające z diagnozy potrzeb i problemów występujących w środowisku szkolnym:

- 1) Upowszechniać wśród młodzieży i rodziców znajomość Programu Wychowawczo – Profilaktycznego Szkoły i innych dokumentów szkolnych.
- 2) Konsultować z uczniami i rodzicami potrzeby wychowawcze klasy, uwzględniać je w Programie Wychowawczo – Profilaktycznym klasy i szkoły.
- 3) Monitorować i prowadzić działania profilaktyczne wobec problemu uzależnień od nikotyny alkoholu i narkotyków.
- 4) Promować właściwe postawy uczniów.
- 5) Promować postawy patriotyczne i obywatelskie
- 6) Promować zdrowy styl życia.
- 7) Motywować uczniów do poprawy wyników nauczania i frekwencji
- 8) Promować zalety czytelnictwa wśród uczniów.

VIII. Struktura oddziaływań wychowawczych i profilaktycznych

- 1) **Dyrektor szkoły / Wicedyrektor/Kierownik warsztatów szkolnych, Kierownik Kształcenia Praktycznego:**
 - stwarza warunki dla realizacji procesu wychowawczego i profilaktyki w szkole,
 - sprawuje opiekę nad uczniami oraz stwarza warunki harmonijnego rozwoju psychofizycznego poprzez aktywne działania prozdrowotne, dba o prawidłowy poziom pracy wychowawczej i profilaktycznej szkoły,
 - inspiruje nauczycieli do poprawy istniejących lub wdrożenia nowych rozwiązań w procesie kształcenia, przy zastosowaniu innowacyjnych działań programowych, organizacyjnych lub metodycznych, których celem jest rozwijanie kompetencji uczniów,
 - stwarza warunki do działania w szkole: wolontariuszy, stowarzyszeń i innych organizacji, których celem statutowym jest działalność wychowawcza lub rozszerzanie i wzbogacanie form działalności dydaktycznej, wychowawczej, opiekuńczej i innowacyjnej szkoły,

- organizuje pracę szkoły zgodnie z zasadami przeciwdziałania zagrożeniu epidemicznemu i wdraża uczniów do postępowania zgodnie z nimi na terenie szkoły i w domu,
- współpracuje z zespołem wychowawczym, pedagogami, Radą Rodziców oraz Samorządem Uczniowskim, wspomaga nauczycieli w realizacji zadań,
- czuwa nad realizowaniem przez uczniów obowiązku szkolnego,
- nadzoruje zgodność działania szkoły ze statutem, w tym dba o przestrzeganie zasad oceniania, praw uczniów, kompetencji organów szkoły,
- nadzoruje realizację szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego.

2) Rada pedagogiczna:

- uczestniczy w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły i potrzeb w zakresie działań profilaktycznych,
- opracowuje projekt programu wychowawczo-profilaktycznego i uchwała go w porozumieniu z Radą rodziców,
- opracowuje i zatwierdza dokumenty i procedury postępowania nauczycieli w sytuacjach kryzysowych związanych z zagrożeniem młodzieży demoralizacją i przestępczością
- uczestniczy w realizacji szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego,
- uczestniczy w ewaluacji szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego,
- w sytuacjach kryzysowych organizuje spotkania stacjonarne lub online.

3) Nauczyciele:

- współpracują z wychowawcami klas w zakresie realizacji zadań wychowawczych, uczestniczą w realizacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego,
- dbają o racjonalne obciążenie uczniów samodzielną nauką oraz stosują różnorodne metody nauczania w celu pomocy uczniom w przyswojeniu nowych treści, szczególnie w czasie nauczania zdalnego.
- modyfikują programy nauczania, programy wychowawcze i dostosowują realizację do możliwości jakie daje nauczanie zdalne,
- dbają o bezpieczeństwo uczniów na terenie szkoły
- reagują na przejawy agresji, niedostosowania społecznego i uzależnień uczniów,
- organizują pracę szkoły zgodnie z zasadami przeciwdziałania zagrożeniu epidemicznemu i wdrażają uczniów do postępowania zgodnie z nimi na terenie szkoły i w domu,
- w nauczaniu zdalnym mobilizują uczniów do przestrzegania etyki zachowania na lekcjach zdalnych,
- wspierają uczniów w trudnym czasie zamknięcia w domu z powodu restrykcji sanitarnych
- przestrzegają obowiązujących w szkole procedur postępowania w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością,
- udzielają uczniom pomocy w przewyżnianiu niepowodzeń szkolnych,
- kształcą i wychowują młodzież w duchu patriotyzmu i demokracji,
- rozmawiają z uczniami i rodzicami o zachowaniu i frekwencji oraz postępach w nauce na swoich zajęciach,
- wspierają zainteresowania i rozwój osobowy ucznia,
- W oparciu o Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny corocznie sporządzają sprawozdanie z realizacji Programu wychowawczo-profilaktycznego w swojej klasie (na posiedzenie Rady Pedagogicznej analitycznej) oraz prowadzą ewaluację pracy własnej (informacja zwrotna dla wychowawcy o potrzebach w klasie).
- W edukacji zdalnej w czasie pandemii szczególnie: zadbanie o dobrostan uczniów poprzez zaoferowanie im wsparcia, podtrzymanie relacji z nauczycielem oraz pomiędzy uczniami, wyjaśnienie im zjawisk, które ich otaczają oraz stawianie młodym ludziom wyzwań, które rozwijają ich potencjał i kompetencje.

4) Wychowawcy klas:

- diagnozują sytuację wychowawczą w klasie,
- rozpoznają indywidualne potrzeby uczniów,
- rozpoznają potrzeby uczniów związane z nauczaniem zdalnym: sprzęt, połączenie internetowe,
- wspierają uczniów w przygotowaniach dokumentacji zdającego egzaminu zewnętrznego,
- na podstawie dokonanego rozpoznania oraz celów i zadań określonych w Szkolnym Programie Wychowawczo-Profilaktycznym opracowują plan pracy wychowawczej dla klasy na dany rok szkolny, uwzględniając specyfikę funkcjonowania zespołu klasowego i potrzeby uczniów,
- przygotowują sprawozdanie z realizacji planu pracy wychowawczej i wnioski do dalszej pracy,
- zapoznają uczniów swoich klas i ich rodziców z prawem wewnątrzszkolnym i obowiązującymi zwyczajami, tradycjami szkoły,
- organizują pracę zespołu klasowego w nauczaniu zdalnym – pomagają w założeniu kont i przełamywaniu trudności związanych z logowaniem na platformie Microsoft 365 organizuje pracę swojej klasy zgodnie z zasadami przeciwdziałania zagrożeniu epidemicznemu i wdraża uczniów do postępowania zgodnie z nimi na terenie szkoły i w domu,
- reagują na informacje od uczniów o przeciążeniu zadaniami, czasem pracy przy komputerze w nauczaniu zdalnym,
- są członkami zespołu wychowawczego i wykonują zadania zlecone przez przewodniczącego zespołu,
- oceniają zachowanie uczniów swojej klasy, zgodnie z obowiązującymi w szkole procedurami,
- w nauczaniu zdalnym mobilizują uczniów do przestrzegania etyki zachowania na lekcjach zdalnych,
- wspierają uczniów w trudnym czasie zamknięcia w domu z powodu restrykcji sanitarnych
- współpracują z innymi nauczycielami uczącymi w klasie, rodzicami uczniów, pedagogami szkolnymi oraz specjalistami pracującymi z uczniami o specjalnych potrzebach,
- wspierają uczniów potrzebujących pomocy, znajdujących się w trudnej sytuacji,
- rozpoznają oczekiwania swoich uczniów i ich rodziców,
- dbają o dobre relacje uczniów w klasie,
- podejmują działania profilaktyczne w celu przeciwdziałania niewłaściwym zachowaniom podopiecznych,
- współpracują z sądem, policją, innymi osobami i instytucjami działającymi na rzecz dzieci i młodzieży,
- podejmują działania w zakresie poszerzania kompetencji wychowawczych
- w oparciu o Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny corocznie sporządzają sprawozdanie z realizacji Programu wychowawczo-profilaktycznego w swojej klasie oraz prowadzą ewaluację pracy własnej (informacja zwrotna dla wychowawcy o potrzebach w klasie).
- w edukacji zdalnej w czasie pandemii szczególnie: zadbanie o dobrostan uczniów poprzez zaoferowanie im wsparcia, podtrzymanie relacji z nauczycielem oraz pomiędzy uczniami, wyjaśnienie im zjawisk, które ich otaczają oraz stawianie młodym ludziom wyzwań, które rozwijają ich potencjał i kompetencje

5) Zespół wychowawczy:

- analizuje i rozwiązuje bieżące problemy wychowawcze,
- analizuje organizację nauczania zdalnego, zgłaszane problemy i podejmuje działania w celu ich rozwiązania
- ustala potrzeby w zakresie doskonalenia umiejętności wychowawczych nauczycieli, w tym rozpoczynających pracę w roli wychowawcy,
- analizuje problemy wychowawcze wynikające z nauczania zdalnego,
- przygotowuje analizy i sprawozdania w zakresie działalności wychowawczej i profilaktycznej szkoły,
- inne, wynikające ze specyfiki potrzeb danej szkoły.

6) Pedagog szkolny:

- diagnozuje środowisko wychowawcze,
- zapewnia uczniom pomoc psychologiczną w odpowiednich formach,
- współpracuje z rodzicami uczniów potrzebującymi szczególnej troski wychowawczej lub stałej opieki,
- zabiega o różne formy pomocy wychowawczej i materialnej dla uczniów,
- współpracuje z rodzicami w zakresie działań wychowawczych i profilaktycznych, udziela pomocy psychologiczno-pedagogicznej rodzicom uczniów,
- diagnozuje organizację nauczania zdalnego
- w nauczaniu zdalnym mobilizuje uczniów do przestrzegania etyki zachowania na lekcjach zdalnych,
- wspiera uczniów w trudnym czasie zamknięcia w domu z powodu restrykcji sanitarnych
- współpracuje z placówkami wspierającymi proces dydaktyczno-wychowawczy szkoły i poszerzającymi zakres działań o charakterze profilaktycznym w tym z poradnią psychologiczno-pedagogiczną,
- pracuje w zespole ds. Programu Wychowawczo-Profilaktycznego oraz do zajęć wynikających z udzielania pomocy na podstawie opinii i orzeczeń z PPP
- w edukacji zdalnej w czasie pandemii szczególnie dba o dobrostan uczniów poprzez zaoferowanie im wsparcia, podtrzymanie relacji z nauczycielem oraz pomiędzy uczniami, wyjaśnienie im zjawisk, które ich otaczają oraz stawianie młodym ludziom wyzwań, które rozwijają ich potencjał i kompetencje.

7) Rodzice:

- współtworzą szkolny program wychowawczo-profilaktyczny,
- wspierają swoje dzieci w organizacji nauczania zdalnego: sprzęt, stanowisko pracy, pomagają w rozwiązywaniu problemowych sytuacji,
- uczestniczą w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły,
- uczestniczą w wywiadówkach organizowanych przez szkołę,
- zasięgają informacji na temat swoich dzieci w szkole,
- współpracują z wychowawcą klasy i innymi nauczycielami uczącymi w klasie,
- dbają o właściwą formę spędzania czasu wolnego przez ich dzieci,
- rada rodziców uchwała w porozumieniu z radą pedagogiczną program wychowawczo-profilaktyczny szkoły.
- wspierają działania wychowawczo-profilaktyczne szkoły poprzez:
 - zachęcanie dzieci do aktywnego uczestnictwa w życiu szkoły,
 - przeciwdziałanie negatywnym zachowaniom dzieci,
 - współpracę z nauczycielami, wychowawcą, pedagogiem szkolnym szczególnie w sytuacjach trudnych i konfliktowych,
 - uczciwie i rzetelnie informują wychowawców o stanie zdrowia dziecka, przyczynach nieobecności, problemach wychowawczych, również w czasie nauczania zdalnego,
- wspierają tradycje szkoły i biorą udział w jej tworzeniu.
- aktywnie włączają się w pracę szkoły działając w Radzie Rodziców, której zadania są określone w jej regulaminie.

Rodzice uczestniczą w realizacji celów wychowawczych szkoły poprzez:

- utrzymywanie stałego kontaktu ze szkołą (e-dziennik, Teams, rozmowy telefoniczne, rozmowy indywidualne,) oraz uczestnictwo w spotkaniach z rodzicami, (w ciągu roku szkolnego odbywają się minimum trzy spotkania z rodzicami),
- współpracę z wychowawcą, pedagogiem szkolnym szczególnie w sytuacjach konfliktowych i trudnych oraz w przypadkach problemów emocjonalnych i chorób,
 - zachęcanie dziecka do uczestniczenia w życiu szkoły,
 - przeciwdziałanie razem z wychowawcą nałogom, wagarom i agresji,
 - włączanie się w promocję szkoły,
 - życzliwy stosunek do propozycji szkoły,
 - wspieranie pracy szkoły radą, działaniami organizacyjnymi i materialnymi,

- wspieranie dziecka, motywowanie i kontrolowanie jego systemu pracy,
- organizowanie warunków do nauki stacjonarnej i zdalnej,
- konsekwentne realizowanie ustaleń klasowych i ogólnoszkolnych,
- uchwalanie Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego.

8. Kierownik internatu:

- nadzoruje realizację programu Wychowawczo-Profilaktycznego przez wychowawców w internacie,
- egzekwuje wykonywanie zadań objętych Szkolnym Programem Wychowawczo-Profilaktycznym,
- wspiera w swoich działaniach i współpracuje ze wszystkimi podmiotami działań pedagogicznych w szkole tj. wychowawcami klas, nauczycielami, dyrekcją, pedagogiem szkolnym, rodzicami oraz uczniami,
- współpracuje z Radą Rodziców w zakresie pomocy wychowawczej i materialnej dla uczniów,
- koordynuje współpracę wychowawców internatu,
- we współpracy z wychowawcami ustala tygodniowy zakres treści wychowawczych, które mają być realizowane w poszczególnych grupach.
- wprowadza i egzekwuje postępowanie wszystkich pracowników i uczniów zgodnie z opracowanymi procedurami postępowania w stołówce szkolnej, pomieszczeniach internatu w sytuacji zagrożenia epidemicznego.

9. Wychowawcy w internacie:

- realizują cele szczegółowe zawarte w programie wychowawczo-profilaktycznym poprzez właściwe działania tj. współpracują z instytucjami wspierającymi działalność profilaktyczną szkoły, angażują wychowanków do udziału w imprezach internackich, pomagają, wspierają itp.,
- w oparciu o Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny corocznie sporządzają sprawozdanie z realizacji programu wychowawczo--profilaktycznego w swojej grupie wychowawczej (na posiedzenie Rady Pedagogicznej analitycznej).
- w warunkach zagrożenia epidemicznego egzekwują postępowanie mieszkańców internatu zgodnie z opracowanymi procedurami postępowania w warunkach reżimu sanitarnego,
- w edukacji zdalnej w czasie pandemii szczególnie dbają o dobrostan uczniów poprzez zaoferowanie im wsparcia, podtrzymanie relacji z nauczycielem oraz pomiędzy uczniami, wyjaśnienie im zjawisk, które ich otaczają oraz stawianie młodym ludziom wyzwań, które rozwijają ich potencjał i kompetencje.

10. Samorząd uczniowski:

- jest inspiratorem i organizatorem życia kulturalnego uczniów szkoły, działalności oświatowej, sportowej oraz rozrywkowej zgodnie z własnymi potrzebami i możliwościami organizacyjnymi w porozumieniu z dyrektorem,
- przekazuje informacje od uczniów mające wpływ na organizację nauczania zdalnego w szkole,
- uczestniczy w diagnozowaniu sytuacji wychowawczej szkoły,
- współpracuje z Zespołem Wychowawczym i Radą Pedagogiczną,
- prowadzi akcje pomocy dla potrzebujących,
- reprezentuje postawy i potrzeby środowiska uczniowskiego,
- propaguje ideę samorządności oraz wychowania w demokracji,
- dba o dobre imię i honor szkoły oraz wzbogaca jej tradycję,
- podejmuje działania z zakresu wolontariatu.

11. Biblioteka szkolna:

- gromadzi i udostępnia materiały metodyczne z zakresu problematyki opiekuńczo- -wychowawczej,
- współorganizuje konkursy szkolne,
- gromadzi, opracowuje, przechowuje i chroni materiały biblioteczne,
- obsługuje użytkowników (głównie udostępnianie zbiorów, prowadzenie działalności informacyjnej, zwłaszcza informowanie o zbiorach własnych i innych ośrodków oraz współdziałanie z archiwami w tym zakresie),
- prowadzi działalność bibliograficzną, naukowo-badawczą, wydawniczą, edukacyjną, popularyzatorską i instrukcyjno-metodyczną.
- w czasie nauczania zdalnego utrzymuje stały kontakt z uczniami i nauczycielami poprzez platformę Microsoft 365, proponuje nowości wydawnicze, opracowania, konkursy itp.

12. Pracodawcy

- współtworzą programy nauczania,
- współpracują ze szkołą w nauczaniu zdalnym – zmiany harmonogramu zajęć praktycznych,
- w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły poprzez współpracę z kierownikiem warsztatów szkolnych, zgłaszanie uwag co do przygotowania zawodowego uczniów i zachowania
- uczestniczą na zaproszenie wywiadówkach organizowanych przez szkołę,
- współpracują z nauczycielami – opiekunami grupy,
- dbają o organizację zajęć praktycznych zgodną z umową o praktyczna naukę zawodu, programem zajęć praktycznych, regulaminem,

V. Diagnoza środowiska wychowawczego w szkole

Ocena potencjału i możliwości rozwojowych uczniów,

- poziom rozwoju naszych uczniów w sferze fizycznej jest na dobrym poziomie - nieliczni uczniowie zwolnieni są z zajęć wychowania fizycznego, uczniowie uczestniczą w pozalekcyjnych zajęciach sportowych, startują w zawodach
- poziom rozwoju naszych uczniów w sferze emocjonalnej – kształcenie umiejętności uczniów w wybranych przez siebie zawodach, zajęciach praktycznych, powoduje, że młodzież uczy się pracy, odpowiedzialności za podjęte działania i wykonaną pracę. Pracując z pracownikami w różnych zakładach pracy w których odbywają zajęcia praktyczne, powoduje, że zawiązują relacje z dorosłymi, doświadczonymi pracownikami, nabywają pewnych wzorców, dojrzewają emocjonalnie, stają się bardziej otwarci i operatywni. W nielicznych przypadkach dochodzi do konfliktów w których muszą interweniować nauczyciele opiekunowie na zajęciach praktycznych. Zajęcia nt. relacji i komunikacji realizują na wszystkich przedmiotach zgodnie z podstawą programową oraz spotkaniach z pedagogiem i innymi specjalistami.
- poziom rozwoju naszych uczniów w sferze intelektualnej: uczniowie w naszej szkole są na zróżnicowanym poziomie intelektualnym, jest wielu uczniów zdolnych i większość która ma różnego rodzaju trudności w nauce. Często uczniowie z przeciętnymi możliwościami odnajdują się w naszej szkole, wykonują to co lubią i osiągają sukcesy. Nasi uczniowie motywowani są do udziału w konkursach zawodowych i zdobywają wysokie osiągnięcia: nagrody, stypendia motywacyjne za dobre wyniki w nauce,
- poziom rozwoju naszych uczniów w sferze społecznej i duchowej. Młodzież naszej szkoły potrafi organizować różnego rodzaju uroczystości szkolne, podejmować inicjatywy, udzielać się w szkolnym Caritas, co na bieżąco umieszczane jest na stronie internetowej szkoły
- uczniowie mający trudności w nauce mogą korzystać z konsultacji z nauczycielami uczącymi przedmiotów ogólnokształcących i zawodowych, zajęć pozalekcyjnych, wsparcia pedagoga lub pomocy instytucji pomocowych. Uczniowie posiadający opinie, orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego lub potrzebują pomocy, objęci są pomocą psychologiczno-pedagogiczną zgodnie ze wskazaniami opinii i orzeczeń we współpracy z rodzicami,
- wizje rozwojowe i plany życiowe w zakresie edukacji, rozwoju zawodowego, osiągnięć życiowych, uczniowie mają możliwość kształtować uczestnicząc w proponowanych zajęciach dot. doradztwa zawodowego, prowadzonych przez doradcę zawodowego, Szkolnego Ośrodka Karier, Dni Przedsiębiorczości itp. Podjęcie decyzji co do dalszej ścieżki zawodowej młodzież uzależnia w dużej mierze od wyników egzaminów z kwalifikacji.

Diagnoza środowiska wychowawczego

Jak wskazują wyniki przeprowadzonej diagnozy środowiska wychowawczego, największym zagrożeniem w szkole są wagary lekceważenie obowiązków związanych z nauką oraz w zażywanie narkotyków i innych substancji psychoaktywnych. W następnej kolejności badani dostrzegają duże zagrożenie w zachowaniach agresywnych uczniów zarówno wobec siebie nawzajem jak i wobec dorosłych, w picie alkoholu oraz w spędzaniu zbyt dużej ilości czasu w sieci. Wśród zachowań świadczących o braku troski uczniów o własne zdrowie, najczęściej zauważa się bierne spędzanie czasu wolnego, głównie przed komputerem, brak umiejętności racjonalnego zarządzania swoim czasem, w tym ryzykownego ograniczania snu, oraz niewłaściwe nawyki żywieniowe. Prawie co czwarty badany rodzic wie o paleniu przez jego dziecko papierosów, czy też o picie alkoholu. Jak wynika z opinii rodziców, szkoła wydaje się bezpiecznym środowiskiem dla ich dzieci, 81% badanych nie dostrzega zagrożeń w naszym środowisku, nieliczna grupa rodziców zwraca uwagę na takie zjawiska jak używanie przez młodzież wulgaryzmów, palenie papierosów, przypadki kradzieży podręczników.

Spójna postawa rodziców i nauczycieli w zakresie stawiania uczniom wymagań i granic, to zdaniem większości respondentów główny czynnik chroniący młodzież. Dużą wagę przypisuje się także różnorodnym formom pomocy uczniom z trudnościami w nauce oraz doceniana jest rola zajęć profilaktycznych prowadzonych przez specjalistów (pedagogów, psychologów, terapeutów, doradcę zawodowego) jako ważnego czynnika chroniącego. Równie ważne jest podejmowanie w szkole działań rozwijających zainteresowania i uzdolnienia uczniów. Dostrzega się także zalety wolontariatu, zaangażowania uczniów w życie społeczne klasy i szkoły i ich rolę w ochronie młodzieży przed zagrożeniami. Istotną rolę w tym zakresie ma zapewnienie młodzieży dostępu do kultury, uczenie ich korzystania i odbioru dóbr kultury a także organizowanie atrakcyjnych imprez w szkole.

Rodzice pozytywnie oceniają swoje relacje z nauczycielami- niemal połowa badanych określa je jako dobre i bardzo dobre. Również stosunek nauczycieli wobec uczniów w naszej szkole oceniany jest pozytywnie- określenia: „dostępny, wyrozumiały, lubiący uczniów, taktowny” opisujące postawę nauczycieli uzyskały kolejno największą liczbę wskazań.

Z uzyskanych opinii wynika, że zarówno uczniowie jak i rodzice oczekują od szkoły wsparcia w wychowaniu. Preferowane formy pomocy to przede wszystkim poradnictwo indywidualne świadczone przez wychowawców, pedagogów i nauczycieli. Rodzice oczekują także spotkań ze specjalistami z różnych dziedzin związanych z wychowaniem, niektórzy liczą na pomoc w dostępie do instytucji świadczących pomoc dziecku i rodzinie a nieliczni chcieliby korzystać z dostępu do fachowej literatury z zakresu wychowania i profilaktyki.

Wyniki wewnętrznej ewaluacji pracy szkoły w obszarze: współpraca szkoły z rodzicami w czasie realizacji nauczania zdalnego

Zespół ds. przeprowadzenia wewnętrznej ewaluacji pracy szkoły w obszarze: współpraca szkoły z rodzicami w czasie realizacji nauczania zdalnego zebrał opinie rodziców uczniów klas 2-4 dotyczące organizacji nauczania na odległość w okresie 25.03-26.06.2020r. wprowadzonego w szkołach w sytuacji zagrożenia pandemią covid-19.

Analiza wyników ankiety pozwoliła na sformułowanie następujących wniosków:

1. W przypadku ponownej konieczności wprowadzenia nauczania zdalnego, należy zadbać o racjonalne obciążenie uczniów samodzielną nauką oraz stosować różnorodne metody nauczania w celu pomocy uczniom w przyswojeniu nowych treści.
2. W realnych sytuacjach szkolnych zadbać o bezpieczeństwo psychiczne i minimalizować stres uczniów podczas sprawdzania ich wiadomości na poszczególnych przedmiotach.
3. Utrzymywać ścisłą współpracę z rodzicami w zakresie systematycznego informowania ich o postępach w nauce ich dzieci.

Uzyskane opinie i oczekiwania wobec szkoły w obszarze wychowania i profilaktyki stanowią podstawę stworzenia spójnego, realizującego potrzeby uczniów, wymagania nauczycieli i oczekiwania rodziców Szkolnego Programu Wychowawczo- Profilaktycznego.

Na podstawie uzyskanych wyników wyodrębniono następujące czynniki ryzyka i chroniące:

1. czynniki chroniące

- nauczyciele i wychowawcy są zainteresowani zachowaniem i losem uczniów;
- nauczyciele, rodzice, wychowawcy klas współpracują w organizacji nauczania zdalnego, reagują i rozwiązują w miarę możliwości pojawiające się problemy,
- uczniowie angażują się w działania na rzecz szkoły np. przygotowywanie uroczystości, pokazów kulinarnych
- w szkole obowiązują jasne zasady, wyciągane są konsekwencje zachowań zarówno negatywne jak i pozytywne;
- szkoła promuje akcje o charakterze charytatywnym;
- szkoła wzmacnia i motywuje do uczestniczenia w zajęciach;
- organizowana jest taka ilość zajęć pozalekcyjnych, która zaspokaja potrzeby uczniów;
- szkoła nawiązuje dobre relacje z instytucjami wspierającymi i korzysta z ich zasobów: poradnie, psychologodzy, specjaliści, policja, kuratorzy, pracownicy socjalni itp.

2. czynniki ryzyka

- dość duża grupa uczniów unika zajęć szkolnych - absencja/wagary;
- wykluczenie uczniów z nauczania zdalnego: brak internetu, komputera itp. tzw. "uczeń poza systemem szkolnym"
- przeciążenie uczniów pracą przy komputerze w nauczaniu zdalnym, zachwiania emocjonalne związane z zamknięciem w domu,
- przerwanie pracy opiekuńczo wychowawczej w nauczaniu zdalnym związane z trudnością nawiązania kontaktu przez telefon, spotkania na Teams, email, brakiem reakcji ucznia na ponawiane próby nawiązania kontaktu,
- uczniowie stwierdzają fakt łatwej dostępności do substancji psychoaktywnych na terenie miasta; – niewielka ilość uczniów przyznaje się do sięgania po różnego rodzaju używki (głównie papierosy) i przyznaje się do uzależnień behawioralnych;
- niektórzy uczniowie mają niską samoocenę i/lub negatywny obraz siebie, problemy uczuciowe, stany lękowe;
- dość duża grupa uczniów ma niską motywację dla dużego wysiłku, także związanego z nauką szkolną;
- uczniowie mają problem z konstruktywnym wyrażaniem uczuć, zwłaszcza złości
- występuje w niektórych przypadkach agresja słowna (w tym także poniżanie innych), wulgaryzmy, bardzo rzadko agresja fizyczna;
- istnieje grupa rodzin zmagających się z ubóstwem i/lub alkoholizmem;
- pewna liczba uczniów wywodzi się z rodzin rozbitych, niepełnych lub ma jedno/dwoje rodziców przebywających za granicą;
- kilku uczniów wychowuje się w rodzinach lub ośrodkach pieczy zastępczej;
- istnieje liczna grupa uczniów z trudnościami szkolnymi lub osiągającymi niskie wyniki w nauce.

Podstawowe zasady realizacji szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego obejmują:

- powszechną znajomość założeń programu –przez uczniów, rodziców i wszystkich pracowników szkoły oraz podmioty współpracujące ze szkołą w organizacji praktycznej nauki zawodu,
- zaangażowanie wszystkich podmiotów szkolnej społeczności i współpracę w realizacji zadań określonych w programie, zarówno w nauce stacjonarnej w budynkach szkoły, jak i w nauczaniu zdalnym
- respektowanie praw wszystkich członków szkolnej społeczności oraz kompetencji organów szkoły (dyrektor, rada rodziców, samorząd uczniowski),
- współdziałanie ze środowiskiem zewnętrznym szkoły (np. udział organizacji i stowarzyszeń wspierających działalność wychowawczą i profilaktyczną szkoły),
- współodpowiedzialność za efekty realizacji programu,

V. Kalendarz stałych uroczystości i akcji organizowanych w szkole:

- 100 lecie odzyskania Niepodległości
- Ślubowanie klas pierwszych
- Porządkowanie grobów nieznanego żołnierza
- Dzień Edukacji Narodowej,
- Święto Patrona Szkoły
- Jasełka
- Dzień Ziemi
- Szkolne obchody rocznicy uchwalenia Konstytucji 3 Maja
- Kalendarz stałych uroczystości , imprez i akcji organizowanych w szkole
- Uroczyste rozpoczęcie roku szkolnego
- Wyjazd uczniów do Bielefeld w ramach wymiany międzynarodowej
- Wybór opiekunów SU oraz wybór Samorządów Klasowych
- Wyjazdy integracyjne lub zajęcia integracyjne dla uczniów klas pierwszych
- Akademia z okazji Dnia Komisji Edukacji Narodowej
- Wybory do samorządu szkolnego
- Święto Patrona Szkoły, ślubowanie klas pierwszych,
- Narodowe Święto Niepodległości. Udział w uroczystościach gminnych
- Mikołajki
- Wigilia
- Szkolne spotkanie opłatkowe
- Szkolne walentynki
- Sesje naukowe, wieczory poezji
- Akcja Narodowego Czytania „Balladyny” Juliusza Słowackiego
- Dzień otwarty szkoły
- Pielgrzymka młodzieży klas maturalnych do Częstochowy
- Udział uczniów w akcji honorowego krwiodawstwa
- Pożegnanie abiturientów
- Szkolne obchody rocznicy uchwalenia Konstytucji 3 maja
- Udział w uroczystościach z okazji Konstytucji 3 maja
- Udział uczniów w „Nocy Muzeów”
- Udział uczniów w konkursach przedmiotowych, sportowych
- Konkursy zawodowe i inne
- Konkurs czytelniczy
- Szkolne dyktando
- Festiwal piosenki patriotyczno - turystycznej
- Spektakle Teatru Megakreacji
- Wyjścia do kina i teatru
- Wycieczki przedmiotowe
- Dzień Wegetarianina w ZSG
- Tydzień dobrego chleba i zdrowego stylu życia.
- Tydzień Oszczędzania w ZSG
- Dzień Przedsiębiorczości w ZSG
- Konkurs Kulinarny „Smaki Podkarpacia”
- XII Europejski Konkurs Kulinarny
- Kiermasz „Regionalia” – Agrohurt Rzeszów
- Festiwal stołów bożonarodzeniowych
- Festiwal stołów wielkanocnych
- Realizacja projektów edukacyjnych

- Wycieczki klasowe integracyjne i przedmiotowe
- Zakończenie roku szkolnego

Skrócony zakres zadań ujęty został w Planie działań wychowawczo-profilaktycznych. Załącznik nr 1.

Zadania do realizacji przez nauczycieli na poszczególnych przedmiotach:

Blok przedmiotów humanistycznych (język polski, historia, WOS), religia, przedsiębiorczość:

- Kształtowanie szacunku dla własnego narodu, państwa oraz innych narodów i ich kultur,
- Poszanowanie wartości życia i godności ludzkiej, szacunek dla prawa, otwartość na nowe poglądy i systemy wartości,
- Rozwijanie wrażliwości moralnej,
- Kształtowanie odpowiedzialności za zdrowie innych i własne poprzez stosowanie się do zaleceń służb w czasie reżimu sanitarnego
- Kształtowanie wrażliwości estetycznej,
- Przygotowanie do aktywnego uczestnictwa w życiu kulturalnym,
- Wskazywanie na konieczność znajomości prawa i respektowanie praw człowieka,
- Umiejętność godzenia własnych potrzeb z potrzebami społecznymi,
- Kształtowanie postaw przeciwstawiających się różnym przejawom patologii życia publicznego.

Języki obce:

- Kształtowanie postaw tolerancji w stosunku do odmiennych kultur, poglądów oraz religii,
- Poznanie i stosowanie zasad właściwego zachowania się podczas kontaktów z obywatelami innych narodów,
- Poznawanie życia i kultury odpowiednich dla danego obszaru językowego,
- Rozwijanie wiary we własne możliwości językowe,
- Wdrażanie uczniów do samodzielności i systematyczności w procesie uczenia się języków obcych,
- Rozwijanie zainteresowania innymi kulturami,
- Rozwijanie umiejętności pracy w grupie,
- Kształtowanie umiejętności korzystania z różnorodnych źródeł informacji i samodzielnej weryfikacji pozyskanych wiadomości z poszanowaniem praw autorskich,
- Wskazywanie autorytetów danego kraju, ich dorobku, wskazywanie na wartości, jakie reprezentują.

Blok przedmiotów przyrodniczych (biologia, chemia, geografia):

- Kształtowanie poczucia odpowiedzialności za swoje środowisko,
- Kształtowanie odpowiedzialności za własne zdrowie i innych,
- Wzmacnianie zachowań prozdrowotnych,
- Kształtowanie umiejętności pracy w grupach ćwiczeniowych,
- Wyrabianie gotowości do odpowiedzialnego uczestnictwa w gospodarowaniu zasobami ziemi,
- Kształtowanie właściwych relacji człowiek – środowisko,
- Umiejętność współpracy w grupie, rozwiązywanie problemów i poszukiwanie kompromisów,
- Wyrabianie poczucia wspólnego dziedzictwa z innymi narodami w Europie,
- Nabywanie umiejętności spostrzegania i właściwej oceny zmian zachodzących w środowisku geograficznym dokonywanych przez człowieka,
- Umiejętność postrzegania swojego regionu, Polski i świata w kategoriach przyszłości i przyjmowanie współodpowiedzialności za ich rozwój.

Blok przedmiotów ścisłych (matematyka, fizyka):

- Kształtowanie pasji poznawczej, rozbudzanie zainteresowań światem,
- Kształtowanie szacunku dla nauki i jej osiągnięć, rozumienie jej wpływu na życie i warunki egzystencji człowieka,
- Wyrabianie poczucia wiary w możliwości wykorzystania wiedzy i nauki,
- Kształtowanie postawy tolerancji wobec przekonań innych,
- Wdrażanie do systematyczności i dokładności,
- Kształtowanie poczucia obowiązku,
- Kształtowanie umiejętności pracy zespołowej,

- Wskazywanie związku fizyki z problemami ochrony środowiska.

Technologia informacyjna:

- Wdrażanie do przestrzegania bezpiecznych i higienicznych metod pracy ze sprzętem komputerowym, szczególnie podczas nauczania zdalnego
- Kształtowanie świadomej dyscypliny, akceptacji i podporządkowania się zasadom obowiązującym w pracowni komputerowej,
- Wyrabianie postaw dbałości o sprzęt i urządzenia w pracowni,
- Wyrabianie sumienności i wytrwałości w podejmowanych i realizowanych zadaniach,
- Wyrabianie nawyków koncentracji na zadaniu i właściwej organizacji pracy,
- Wdrażanie do przestrzegania praw autorskich, korzystania z oprogramowania zgodnie z obowiązującym prawem,
- Wskazywanie na niebezpieczeństwa związane z technologią komputerową oraz zasobami sieci Internet.

Edukacja dla bezpieczeństwa:

- Wychowanie w duchu poszanowania prawa i treści patriotycznych, narodowych,
- Kształtowanie postaw obywatelskich,
- Wyrabianie nawyku właściwego zachowania w obliczu zagrożeń i konieczności udzielenia pierwszej pomocy,
- Kształtowanie postaw ochrony zdrowia własnego i innych, szczególnie podczas pandemii.

Wychowanie fizyczne:

- Wspieranie wszechstronnego rozwoju organizmu,
- Wyrabianie nawyku aktywności zdrowotnej, rekreacyjnej i sportowej,
- Doskonalenie umiejętności zdrowej rywalizacji,
- Wyrabianie wytrwałości w realizacji powierzonych zadań.

Blok przedmiotów zawodowych:

- Kształtowanie poczucia własnej wartości oraz umiejętności udzielania i przyjmowania wsparcia,
- Praca nad rozwojem intelektualnym i zawodowym
- Planowanie, organizowanie i ocenianie własnej pracy, przyjmowanie za nią odpowiedzialności,
- Kształtowanie umiejętności radzenia sobie z krytyką,
- Rozwój dbałości o estetykę własnego wyglądu, kulturę osobistą i kulturę słowa,
- Poprawne posługiwanie się językiem zawodowym typowym dla danego zawodu,
- Udział w wycieczkach, targach, wizytach studyjnych poszerzających horyzonty poznawcze zawodu,
- Współpraca z instytucjami kulturalnymi: kina, teatry, muzea, galerie i inne,
- Włączanie uczniów do działalności promującej szkołę,
- Organizowanie wycieczek w zakresie orientacji zawodowej,
- Sprzyjanie rozwojowi samodzielnego i krytycznego myślenia,
- Rozwijanie wiedzy na temat znajomości kodeksu pracy i branży nauczanego przedmiotu,
- Wyrabianie nawyków sumienności i dokładności oraz dobrej organizacji pracy,

Szczegóły oraz więcej zadań zawarte zostało w szkolnym kalendarium na bieżący rok szkolny.

VI. Szczegółowe cele wychowawcze do realizacji w roku szkolnym 2020/21

OBSZAR ROZWOJU INTELEKTUALNEGO

- Rozpoznanie i rozwijanie możliwości, uzdolnień i zainteresowań uczniów.
- Rozpoznanie potrzeb uczniów w nauczaniu zdalnym,
- Zainteresowanie uczniów udziałem w zajęciach pozalekcyjnych.
- Zapewnienie pomocy psychologiczno- pedagogicznej uczniom ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi w formach dostosowanych do ich potrzeb i możliwości.
- Podniesienie poziomu frekwencji uczniów na zajęciach lekcyjnych i zajęciach praktycznych.
- Rozwijanie umiejętności planowania nauki oraz systematycznego i skutecznego uczenia się.

OBSZAR ROZWOJU SPOŁECZNEGO:

- Realizacja zadań związanych z obchodami 100lecia odzyskania Niepodległości

- Kształtowanie obywatelskich i patriotycznych postaw.
- Kształtowanie postaw współpracy z organami państwowymi organizującymi życie społeczeństwa podczas zagrożenia epidemicznego, pandemii Covid -19
- Respektowanie przez uczniów obowiązujących zapisów zawartych w dokumentach szkolnych regulujących funkcjonowanie ucznia w szkole.
- Rozwijanie postaw prospołecznych i działań w zakresie wolontariatu.
- Kształtowanie pozytywnych relacji rówieśniczych.
- Kształtowanie pozytywnych zachowań w relacjach nauczyciel- uczeń- zespół klasowy w nauczaniu zdalnym,
- Podniesienie poziomu kultury języka w relacjach szkolnych.
- Podnoszenie umiejętności zagospodarowania czasu wolnego oraz odpowiedzialnego korzystania z telefonu, komputera ,internetu i mediów społecznościowych.
- Rozwijanie cech i predyspozycji niezbędnych do wykonywania zawodu oraz planowania i rozwijania kariery zawodowej.

OBSZAR ROZWOJU FIZYCZNEGO

- Kształtowanie umiejętności podejmowania i realizacji zachowań prozdrowotnych.
- Mobilizowanie uczniów do stosowania się w nauczaniu zdalnym zasad prawidłowej postawy przy korzystaniu z komputera,
- Wdrażanie do uprawiania ćwiczeń domowych poprawiających kondycję fizyczną w nauczaniu zdalnym,
- Rozwijanie umiejętności podejmowania właściwych decyzji związanych z zachowaniami ryzykownymi, takimi jak: palenie tytoniu, picie alkoholu, używanie narkotyków, dopalaczy i innych środków psychoaktywnych.
- Budowanie świadomych zależności pomiędzy odpowiednim stylem życia a zdrowiem.
- Ukazywanie wpływu aktywności fizycznej, sposobów odżywiania i stylu życia na zdrowie.

OBSZAR ROZWOJU EMOCJONALNEGO

- Kształtowanie pozytywnego i adekwatnego obrazu własnej osoby.
- Kształtowanie umiejętności radzenia sobie z przeżywanymi emocjami, szczególnie w warunkach zamknięcia w domu i nauczania zdalnego związanego z reżimem sanitarnym.
- Wyrabianie postawy tolerancji i empatii w relacjach interpersonalnych.
- Kształtowanie umiejętności radzenia sobie ze stresem, szczególnie w warunkach zamknięcia w domu i nauczania zdalnego związanego z reżimem sanitarnym,

OBSZAR ROZWOJU DUCHOWEGO

- Upowszechnienie wiedzy na temat obowiązujących w szkole norm i wartości.
- Zainspirowanie uczniów do świadomego budowania własnego systemu wartości.
- Kształtowanie postawy odpowiedzialności za zdrowie innych osób związane z przestrzeganiem zasad zachowania społecznego podczas pandemii
- Kształtowanie postawy szacunku wobec chrześcijańskiego systemu wartości oraz postawy tolerancji wobec innych przekonań.

VII. Harmonogram działań zarówno w nauczaniu stacjonarnym jak i zdalnym,

Cele szczegółowe i spodziewane efekty	Zadania i formy realizacji zarówno w nauczaniu stacjonarnym jak i zdalnym
KULTURA-WARTOŚCI, NORMY, WZORY ZACHOWAŃ Uświadomienie uczniom potrzeby ciągłego rozwoju intelektualnego i psychicznego, przygotowanie do dalszego kształcenia	
Uczeń: – świadomie planuje własny rozwój i karierę życiową; – organizuje pracę własną i zespołową	Doskonalenie umiejętności komunikowania się, postaw asertywnych, tolerancyjnych i autoprezentacji itp.: - godziny wychowawcze, - warsztaty na temat podniesienia poczucia własnej

<p>wą;</p> <ul style="list-style-type: none"> – posiada pełną argumentację do wyboru studiów; – rozwiązuje problemy w sposób twórczy, jest samodzielny w myśleniu i działaniu; – uczestniczy w kulturze i życiu społecznym; – łączy wysiłek intelektualny z rekreacją i sportem; – poznaje własne style uczenia się; – jest odpowiedzialnym uczestnikiem zdalnego procesu nauczania. 	<p>wartości, poznania swoich mocnych i słabych stron,</p> <ul style="list-style-type: none"> - lekcje przedmiotowe w tym przedsiębiorczość; - organizacja zajęcia ze specjalistami i doradcą zawodowym - stosowanie przyjętego w szkole systemu kar i nagród - prezentowanie wzorców i autorytetów , ze szczególnym uwzględnieniem patrona szkoły i patronów organizacji i stowarzyszeń chrześcijańskich <p>Rozwijanie umiejętności efektywnego uczenia się:</p> <ul style="list-style-type: none"> - godziny wychowawcze i lekcje przedmiotowe, - wykorzystanie technologii informacyjnej, - prowadzenie zajęć ze specjalistami dotyczących kształtowania obrazu samego siebie i adekwatnej samooceny -doskonalenie umiejętności uczniów, rozwijanie ich pasji poprzez udział w różnorodnych konkursach, uroczystościach i zajęciach pozalekcyjnych - zajęcia doskonalące techniki prezentacji i umiejętności uczenia się, - stosowanie różnorodnych metod i technik nauczania; - zajęcia pozalekcyjne, wyrównawcze, - umiejętnie organizuje czas pracy, używając technologii informacyjnej. <p>Przygotowanie do wyboru kierunku studiów i przyszłego zawodu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - grupowe zajęcia doradztwa zawodowego, - spotkania z przedstawicielami wyższych uczelni - wizyty w zakładach pracy - współpraca z uczelniami wyższymi, - udział uczniów w imprezach organizowanych przez uczelnie wyższe: wykłady, drzwi otwarte, Targi Edukacyjne itp.; <p>Rozwój zainteresowań i uzdolnień:</p> <ul style="list-style-type: none"> - koła zainteresowań, - udział w olimpiadach i konkursach przedmiotowych; - organizowanie debat uczniowskich nt związane ze światem wartości <p>Uczestniczenie w kulturze:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wyjazdy do teatru, kina, muzeum, na imprezy kulturalne, korzystanie z proponowanych online spektakli teatralnych, odwiedzin muzeum - spotkania z przedstawicielami zawodów kształconych w szkole – absolwentami szkoły, - lekcje przedmiotowe i godziny wychowawcze. - angażowanie uczniów do udziału w różnorodnych uroczystościach szkolnych i lokalnych -realizowanie tematów dotyczących rozwoju osobowego i duchowego człowieka na łamach szkolnej gazetki „Promień Światła” -niesienie pomocy psychologiczno-pedagogicznej w zakresie działań mających na celu zapobieganie niepożądanym i niepożądanym zachowań społecznym.
--	--

ZDROWIE-EDUKACJA PROZDROWOTNA Kształowanie u uczniów postaw odpowiedzialności za swoje życie i zdrowie	
<p>Uczeń: dokonuje analizy zagrożeń wynikających z używania narkotyków, alkoholu nikotyny; odpowiedzialnie i bezpiecznie korzysta z nowych mediów, posiada wiedzę dotyczącą planowania rodziny i życia rodzinnego; troszczy się o środowisko, jest świadomy zagrożeń cywilizacyjnych; przejawia troskę o zdrowie i kondycję fizyczną; w sytuacjach kryzysowych dba o swoje bezpieczeństwo; stosuje zasady higieny w życiu osobistym i w przestrzeni publicznej; dba o higienę pracy Stosuje zasady zapobiegania rozprzestrzeniania się pandemii – Covid - 19</p>	<p>Działania profilaktyczne w zakresie bezpieczeństwa i higieny życia:</p> <ul style="list-style-type: none"> - godziny wychowawcze i lekcje przedmiotowe, - warsztaty na temat radzenia sobie z agresją i stresem, - spotkania ze specjalistami na temat uzależnień, bezpiecznego korzystania z internetu, - kontakt z organizacjami zajmującymi się profilaktyką i leczeniem, - nadzór medyczny higienistki szkolnej, - indywidualne spotkania uczniów z pedagogiem szkolnym (zgodnie z założeniami statutowymi), - sprawowanie opieki nad uczniami na terenie szkoły podczas pełnienia dyżurów nauczycielskich, - promowanie zdrowego stylu życia, - organizacja zajęć pozalekcyjnych; - udział w cyklicznych zajęciach Podkarpackiej Młodzieżowej Akademii Prawa i Bezpieczeństwa organizacja Tygodnia zdrowia kobiety, organizacja Tygodnia zdrowia, - organizacja lekcji pokazów ,akcji dt zdrowego odżywiania, - organizacja spotkań ze specjalistami: lekarzami, psychologami - organizacja konkursów dt. zdrowego odżywiania - promowanie dbałości o zachowanie prawidłowej pozycji podczas pracy przy komputerze w nauczaniu zdalnym i systematycznym wykonywaniu ćwiczeń fizycznych podczas zamknięcia w domu w nauczaniu zdalnym, <p>Wychowanie prorodzinne:</p> <ul style="list-style-type: none"> - godziny wychowawcze, religia, lekcje przedmiotowe, - dzień walki z AIDS, (Powiatowa Olimpiada Wiedzy o HIV/AIDS). <p>Wychowanie ekologiczne:</p> <ul style="list-style-type: none"> - tematyka lekcji wychowawczych, lekcji przedmiotowych i praktyk zawodowych, - konkursy i turnieje tematyczne, olimpiady, - wycieczki zawodoznawcze, - udział w Dniu Ziemi, Akcji Sprzątanie Świata - segregowanie śmieci, <p>Dbłość o rozwój fizyczny:</p> <ul style="list-style-type: none"> - lekcje wychowania fizycznego, - wycieczki piesze, rajdy, - zajęcia sportowe, - rozgrywki sportowe międzyklasowe oraz międzyszkolne, - promowanie postaw etycznych w sporcie. <p>Niesienie pomocy psychologiczno-pedagogicznej w zakresie działań mających na celu zapobieganie niepokojących i niepożądanych zachowań społecznych</p>

RELACJE – KSZTAŁTOWANIE POSTAW SPOŁECZNYCH I PATRIOTYCZNYCH Przygotowanie uczniów do życia wśród ludzi i dla ludzi, wolontariat; wychowanie w duchu poszanowania godności ludzkiej, przestrzeganie norm współzycia	
<p>Uczeń: rozumie zasady życia społecznego i obowiązki (powinności) jednostki wobec ogółu; przestrzega zasad dobrych obyczajów, kultury bycia, ze szczególnym uwzględnieniem kultury języka; współdziała w grupie, uważnie słucha innych i bierze pod uwagę ich punkt widzenia; Realizowanie zadań ułatwiających dorastanie, kształtujących poczucie własnej wartości, umiejętności koleżeństwa, współpracy i przyjaźni: - spotkania z pedagogiem, psychologiem, przedstawicielami instytucji wspierających pracę opiekuńczo-wychowawczą szkoły, - organizowanie form pomocy koleżeńskiej, - lekcje przedmiotowe i godziny wychowawcze, - imprezy, wycieczki, ogniska, ma poczucie tolerancji, pomaga innym, jest wrażliwy na krzywdę; pomaga najmłodszym uczniom we wdrażaniu się w relacje i klimat szkoły; aktywnie uczestniczy w życiu społecznym poprzez wolontariat; ma poczucie tożsamości oraz tradycji narodowej; w nauczaniu zdalnym wdrożenie do życia wśród ludzi ze szczególnym uwzględnieniem godności i norm współzycia społecznego.</p>	<p>Praca nad określeniem własnej tożsamości: - godziny wychowawcze na temat poznawania cech własnej osobowości i uzdolnień oraz porównywania obrazu samego siebie z postrzeganiem innych, - możliwość udziału w działaniach z zakresu wolontariatu szkolnego (praca w szkolnej wypożyczalni rowerów, pomoc koleżeńska w nauce). Eksponowanie tematyki patriotycznej w działaniach wychowawczych: - obchody rocznic wydarzeń historycznych i świąt państwowych według kalendarza imprez, Obchody (rok 2020): - 81 rocznicy wybuchu II Wojny Światowej, - 75 rocznicy zakończenia II Wojny Światowej,, - lekcje przedmiotowe i wychowawcze, - gazetki okolicznościowe. Przygotowanie do uczestniczenia w życiu społeczeństwa demokratycznego: - opracowanie planu pracy Samorządu Uczniowskiego, - praca Samorządu Uczniowskiego, - lekcje przedmiotowe i wychowawcze; Kształtowanie prawidłowego stosunku do obowiązków szkolnych, praca nad kulturą osobistą i dyscypliną uczniów: - współpraca z rodzicami, - stosowanie obiektywnych kryteriów oceny zachowania, - stosowanie wewnątrzszkolnego systemu nagród i kar, - współpraca wychowawców w internacie- współpraca nauczycieli zawodu - godziny wychowawcze. Uwrażliwienie na krzywdę i zło: - włączanie się do lokalnych i ogólnopolskich akcji charytatywnych, - organizacja akcji charytatywnych; - wspieranie inicjatyw związanych z pomocą potrzebuującym, - promocja postaw prospołecznych, - nawiązanie współpracy z instytucjami organizującymi pomoc charytatywną, - kształtowanie postaw tolerancji wobec ludzi innych religii, narodowości i odmiennych poglądów, - zapobieganie niepokojącym i niepożądanym zachowaniom społecznym.</p>
UMIEJĘTNOŚĆ RADZENIA SOBIE W SYTUACJACH TRUDNYCH - profilaktyka zachowań ryzykownych (problemowych)	
Uczeń: rozpoznaje symptomy uzależnienia;	Działania profilaktyczne w zakresie bezpieczeństwa i higieny życia:

<p>potrafi określić negatywne skutki uzależnień: zdrowotne, rozwojowe, społeczne; identyfikuje instytucje pomagające w leczeniu nałogów; posiada wiedzę na temat konsekwencji picia alkoholu, palenia papierosów, zażywania narkotyków i dopalaczy oraz innych używek(uzależnień); potrafi określić szkody prawne, emocjonalne, edukacyjne i zdrowotne jakie niosą ze sobą uzależnienia; promuje zachowywania asertywne; odczuwa potrzebę kontaktu z osobą dorosłą w sytuacji zagrożenia; bezpiecznie i odpowiedzialnie korzysta z nowych mediów; umie radzić sobie z negatywnymi emocjami, stresem i rozładowania napięć; potrafi rozpoznać zagrożenia cywilizacyjne (sekty, subkultury, choroby, manipulacje polityczno- gospodarcze rasizm, terroryzm, nachalna reklama); respektuje normy społeczne, które okazuje pozytywnymi postawami; wie, jak zachować się w sytuacjach kryzysowych oraz wie, gdzie szukać pomocy; szanuje obowiązujące prawo. Posiada wiedzę i umie się zachować w warunkach reżimu sanitarnego związanego z Covid -19</p>	<ul style="list-style-type: none"> - spotkania ze specjalistami (terapeuta, psycholog, psychiatra), - Programy Profilaktyczne prowadzone przez Wydział Promocji Ochrony Zdrowia UM Rzeszów oraz Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Rzeszowie. - spotkanie z przedstawicielami Komendy Powiatowej Policji w Rzeszowie, - omawianie zagadnień na lekcjach wychowawczych, zajęciach i warsztatach w internacie, - udział w imprezach organizowanych przez współpracujące instytucje, - propagowanie mody na życie bez nałogu, - konkursy szkolne oraz pozaszkolne, - włączanie rodziców w działalność profilaktyczną, - pedagogizacja rodziców z zakresu profilaktyki uzależnień w czasie wywiadówek, - zajęcia z wychowawcami w szkole i internacie nt. akceptacji inności, tolerancji, stereotypów itp., -kontakty z rodzicami (zachowania autodestrukcyjne młodzieży tj. depresja, samookaleczanie, myśli samobójcze). - Niesienie pomocy psychologiczno pedagogicznej w zakresie działań mających na celu zapobieganie niepokojącym i niepożądanym zachowaniom społecznym
<p>WIZERUNEK UCZNIĄ I ABSOLWENTA Kształtowanie u uczniów więzi ze szkołą; budzenie dumy z przynależności do społeczności szkolnej</p>	
<p>Uczeń: posiada wiedzę na temat historii szkoły; dobrze czuje się w szkole; aktywnie uczestniczy w życiu szkolnym, interesuje się bieżącym życiem szkoły; dba o dobre imię szkoły; jest kreatywny, przedsiębiorczy i posiada kompetencje cyfrowe, które bezpiecznie i celowo wykorzystuje w technologii informacyjno-komunikacyjnej; szczególnie w nauczaniu zdalnym</p>	<p>Pielęgnowanie tradycji szkolnej:</p> <ul style="list-style-type: none"> - odzież robocza z logo szkoły, - obchody Dnia Patrona Szkoły, - pożegnanie absolwentów, - otrzęsiny klas pierwszych, - wigilie klasowe - wspólne kolędowanie, - studniówka, <p>Bieżące informowanie o działalności szkoły:</p> <ul style="list-style-type: none"> - materiały informacyjne na terenie szkoły, - współpraca z mediami, - współpraca z rodzicami, - szkolna strona internetowa; <p>Imprezy otwarte:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Dzień Drzwi Otwartych Szkoły,

- imprezy integracyjne, okolicznościowe i rozrywkowe według kalendarza szkoły.
--

Prowadzona działalność wychowawcza, edukacyjna, informacyjna i profilaktyczna odbywa się w formie:

- zajęć dydaktyczno-wychowawczych prowadzonych przez nauczycieli przedmiotów, wychowawców klas, pedagoga, doradcy zawodowego, higienistkę szkolną
- zajęć pozalekcyjnych prowadzone przez wychowawców w internacie (koła zainteresowań, zajęcia sportowe),
- spotkań oraz zajęć warsztatowych w internacie z zaproszonymi gośćmi, pedagogiem,
- wyjazdów na wycieczki, do kina, teatru,
- zajęć on-line proponowanych przez nauczycieli,
- spektakli teatralnych on-line, wizyt on-line w muzeach,
- obchodów świąt szkolnych i państwowych, organizacji konkursów,
- zajęć prowadzonych przez specjalistów mające na celu zwrócenie uwagi na zachowania ryzykowne mogące prowadzić do zagrożeń,
- współpracy z instytucjami wspierającymi szkołę w działalności profilaktycznej,
- angażowania młodzieży w życie szkoły (Samorząd Uczniowski, Rada Mieszkańców Internatu).
- organizacji nauczania zdalnego (w razie potrzeby).

VIII. Zasady ewaluacji programu wychowawczo-profilaktycznego

Ewaluacja programu polega na systematycznym gromadzeniu informacji na temat prowadzonych działań, w celu ich modyfikacji i podnoszenia skuteczności programu wychowawczo-profilaktycznego. Ewaluacja przeprowadzana będzie poprzez:

- obserwację zachowań uczniów i zachodzących w tym zakresie zmian,
- analizę dokumentacji,
- przeprowadzanie ankiet, kwestionariuszy wśród uczniów, rodziców i nauczycieli,
- rozmowy z rodzicami,
- wymianę spostrzeżeń w zespołach wychowawców i nauczycieli,
- analizy przypadków.

Ewaluacja programu przeprowadzana będzie w każdym roku szkolnym przez zespół ds. Ewaluacji programu wychowawczo – profilaktycznego powołany przez dyrektora. Zadaniem Zespołu jest opracowanie planu ewaluacji, organizacja badań oraz opracowanie wyników. Z wynikami prac zespołu w formie raportu ewaluacyjnego zostanie zapoznana rada pedagogiczna i rada rodziców.

Propozycje tematów lekcji wychowawczych dla klas I rok szkolny 2020/2021

Wrzesień

1. Czynniki warunkujące bezpieczeństwo w szkole i internacie, procedury zachowania w sytuacji nadzwyczajnej oraz obowiązki wynikające z poszanowania drugiego człowieka.
2. Organizacja życia i pracy w naszej szkole, prawa ucznia, prawa człowieka.
3. Zespół Szkół Gospodarczych w Rzeszowie historia szkoły (patron – Mikołaj Spytek Ligęza).
4. Dzień Chłopaka/Style uczenia się-test z interpretacją (pedagog)

Październik

5. Poznajmy się bliżej- co nas łączy – prezentacja zainteresowań, form spędzania czasu wolnego, zdolności i uzdolnień itp. lekcja integracyjna (pedagog)
6. Rola współpracy i pomocy grupy w osiąganiu celów indywidualnych i grupowych (pedagog) / Kształcenie umiejętności dawania z siebie innym. Wolontariat.
7. Cyberbulling, Cyberprzemoc- czy odpowiedzialnie korzystam z nowych mediów (pedagog).
8. Higiena i techniki pracy umysłowej.
9. Uczucia - identyfikacja i nazywanie uczuć.

Listopad

10. Rocznica odzyskania niepodległości.
11. Dopalacze i narkomania - zagrożenia naszej osobowości (zajęcia z terapeutą / pedagogiem).

12. Umiejętności życiowe nastolatków (podejmowanie decyzji, rozwiązywanie problemów, samokontrola itp.)

13. Techniki koncentracji i zapamiętywania.

Grudzień

14. Mikołajki/wigilia klasowa

15. Czy radzę sobie ze stresem? testy wraz z interpretacją (spotkanie z pedagogiem).

16. Życie bez papierosa – nikotynizm i jego konsekwencje.

Styczeń

17. Moje sukcesy i porażki szkolne- autoanaliza uczniów. Podsumowanie wyników edukacyjnych z I semestru szkolnego.

18. Komu pochwała, komu nagana? - oceny z zachowania.

19. Poszanowanie własności-problem kradzieży i wandalizmu.

20. Moja klasa (grupa w internacie) -grupa formalna czy nie tylko?

Luty

21. Jak Cię widzą tak Cię piszą- higiena osobista, estetyczny wygląd.

22. Skutki uzależnień- alkohol - spotkanie z pedagogiem/ policjantem/terapeutą.

23. Dbam o relacje w grupie (zabawy integracyjne)

Marzec

24. Mowa ciała, czyli komunikacja pozawerbalna.

25. Dzień Kobiet w naszej klasie.

26. Asertywność –pożądana umiejętność.

27. Jak zdrowo się odżywiać?

Kwiecień

28. Problemy okresu dojrzewania.

29. Bulimia i anoreksja-zaburzenia odżywiania.

30. Ściąganie, podpowiadanie, wagary a solidarność i uczciwość wobec siebie i innych.

31. Czym jest przyjaźń?

Maj

32. Święto narodowe 3. Maja, Dzień Flagi Rzeczypospolitej Polskiej.

33. Rozpoznawanie zagrożeń cywilizacyjnych (uzależnienia, sekty, subkultury, choroby) i manipulacji polityczno- gospodarczych (rasizm, nietolerancja, terroryzm, rozpad więzi rodzinnych, brak ideałów, nachalna reklama itp.)

34. Lekcja z cyklu " POLECAM" - ostatnio przeczytaną książkę, obejrzany film, program TV, koncert itp.

35. Moje umiejętności moją szansą.

Czerwiec

36. Podsumowanie wyników klasyfikacji. Moje sukcesy i porażki w klasie pierwszej

37. Bezpieczne wakacje-nasze plany.

38. Ognisko klasowe.

Propozycje tematów lekcji wychowawczych dla klas II rok szkolny 2020/2021

Wrzesień

1. Czynniki warunkujące bezpieczeństwo w szkole i internacie, procedury zachowania w sytuacji nadzwyczajnej oraz obowiązki wynikające z poszanowania drugiego człowieka.

2. Dzień bez konfliktu (1.09) Radzenie sobie w trudnych sytuacjach.

3. Jak umiejętnie przyjmować krytykę? – asertywne sposoby radzenia sobie

4. Jesteśmy grupą-pomagamy sobie, współpracujemy.

Październik

5. Co warto przeczytać? Co warto obejrzeć?

6.Co warto wiedzieć o stresie i jak sobie z nim radzić? (pedagog)

7. Emocje – ich znaczenie w życiu człowieka.

8. Zdrowe odżywianie się. Szczupły nie musi oznaczać chudy.

Listopad

9. Rola przyjaźni i miłości w rozwoju emocjonalnym człowieka.

10. Mechanizmy uzależnień (zajęcia z terapeutą, psychologiem, pedagogiem).
11. Prawa i obowiązki-Zakres praw i obowiązków człowieka dorosłego i dziecka.
12. Odpowiedzialność w naszym życiu (słowa, czyny, gesty itp.)

Grudzień

13. Dzień niepełnosprawnych (3.12) uczymy się empatii.
14. Mikołajki/wigilia klasowa
15. Dojrzałość a dorosłość – różnice.

Styczeń

16. Moje sukcesy i porażki szkolne- autoanaliza uczniów. Podsumowanie wyników edukacyjnych z I semestru szkolnego.
17. Każdy inny, wszyscy równi. Czy jestem człowiekiem tolerancyjnym?
18. Autorytet, idol, ideał-różnice i podobieństwa.
19. Moja aktywność w szkole- czy warto zaistnieć?

Luty

20. Moje drzewo genealogiczne „Moje pochodzenie”.
21. Dzień Zakochanych (14.02) Miłość i inne uczucia.

Marzec

22. Dzień Kobiet w naszej klasie. „O kobiecie słów kilka...”
23. Niewłaściwe motywy podejmowania życia seksualnego.
24. Sztuka prezentacji – przemówienia publiczne.
25. Techniki koncentracji i zapamiętywania

Kwiecień

26. Międzynarodowy dzień zdrowia (7.04) Zdrowie. Jak o nie dbać?
27. Dzień Ziemi (22.04) Kształtujemy postawy proekologiczne
28. Interwencja profilaktyczna w szkole -cele i procedury dla bezpieczeństwa.

Maj

29. Tradycje narodowe – nasza postawa wobec świąt państwowych.
30. Dzień Matki (26.05) O autorytetach.
31. Dzień bez papierosa (31.05) „Papieros - złodziej wolności” zajęcia z pedagogiem.
32. Odreagowanie negatywnych emocji-techniki relaksacji.

Czerwiec

33. Podsumowanie wyników klasyfikacji. Moje sukcesy i porażki w klasie drugiej.
34. Bezpieczne wakacje-nasze plany.
35. Ognisko klasowe/wycieczka integracyjna

Propozycje tematów lekcji wychowawczych dla klas III rok szkolny 2020/2021

Wrzesień

1. Czynniki warunkujące bezpieczeństwo w szkole i internacie, procedury zachowania w sytuacji nadzwyczajnej oraz obowiązki wynikające z poszanowania drugiego człowieka.
2. Czy trudno być dorosłym? – pełnoletniość i jej konsekwencje; Prawa człowieka. Czy potrzebujemy autorytetów?
3. Ty i ludzie- kształtowanie prawidłowych stosunków międzyludzkich.
4. Procedury i przebieg egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe

Październik

5. Kształcenie i samokształcenie, ich związek ze zdolnościami, zainteresowaniami i rozwojem osobistym.
6. Związki między różnego rodzaju środkami psychoaktywnymi, a wynikami w nauce, pracy, twórczości.
7. Co to znaczy być dojrzałym. Dojrzałość psychiczna, fizyczna, emocjonalna i społeczna.
8. Wpływ reklam i środków masowego przekazu na dokonywanie wyborów.

Listopad

9. Narodowe Święto Niepodległości.
10. Czy potrafię być tolerancyjny (religia, poglądy, wygląd).
11. Narkomania i nowe uzależnienia-konteksty i problemy.
12. Ludzie starsi i sprawni inaczej– okazywanie szacunku, pomocy i tolerancji dla ich słabości.

Grudzień

13. Jak przeżywać emocje –ich funkcja w życiu osobistym.
14. Mikołajki/wigilia klasowa.
15. Dolegliwości wieku dojrzewania – wiedza i profilaktyka.

Styczeń

16. Moje sukcesy i porażki szkolne- autoanaliza uczniów. Podsumowanie wyników edukacyjnych z I semestru szkolnego.
17. Stresy, lęki, fobie-co to takiego? Jak pokonać swoje słabości?
18. Pomoc- komu i dlaczego warto?
19. Komunikacja w Sieci i jej skutki (zaburzenia tożsamości).

Luty

20. Pasja a sukces zawodowy.
21. Dowód miłości –ryzykowne zachowania seksualne (pedagog)

Marzec

22. Dzień Kobiet w naszej klasie. „O kobiecie słów kilka...”
23. Nasze słabości- używki, hazard, zakupoholizm itp.
24. Trening inteligencji-ćwiczenia poprawiające sprawność intelektualną.
25. Moja motywacja do nauki (jak ją wzbudzić?).

Kwiecień

26. Międzynarodowy dzień zdrowia (7.04) Zdrowie. Jak o nie dbać?
27. Dzień Ziemi (22.04) Kształtujemy postawy proekologiczne.
28. Sekty – zorganizowane zło.

Maj

29. Kreatywność – przełamanie barier w myśleniu i działaniu.
30. Dzień Matki (26.05) O autorytetach.
31. Dzień bez papierosa (31.05) „Papieros - złodziej wolności” zajęcia z pedagogiem.
32. Odreagowanie negatywnych emocji-techniki relaksacji.

Czerwiec

33. Podsumowanie wyników klasyfikacji. Moje sukcesy i porażki w klasie trzeciej.
34. Pożegnanie absolwentów

Patroni roku 2020: św. Jan Paweł II, hetman Stanisław Żółkiewski, Roman Ingarden i Teodor Axentowicz.
2020 rok będzie także rokiem Bitwy Warszawskiej w jej 100. rocznicę.